

HODNOTENIE VIEROHODNOSTI VÝPOVEDÍ ZNALCOM A SÚDOM V TRESTNOM KONANÍ

V rámci procesu dokazovania je potrebné odlišovať psychologické hodnotenie vierohodnosti výpovedí osôb znalcom so zreteľom na určité situačné faktory, duševnú poruchu či osobnostnú abnormalitu určitej osoby a celkové hodnotenie vierohodnosti výpovedí súdom s ohľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci vrátane zohľadnenia ostatných v konaní zabezpečených dôkazov.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 548/2022 z 19. októbra 2022)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **T. S.**, zastúpeného JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom, Farská 40, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Tos 70/2021 z 19. augusta 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Tos 70/2021 z 19. augusta 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 500 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 5 T 145/2010 z 31. mája 2011 v spojení s uznesením krajského súdu zo 14. septembra 2011 uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. a) a b) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto rozsudku, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere siedmich rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Podaním z 29. októbra 2020 sťažovateľ podal z dôvodov podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom v rozhodnom období návrh na povolenie obnovy pôvodného

konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 5 T 145/2010 (ďalej aj „pôvodné konanie“), o ktorom rozhodol okresný súd uznesením č. k. 4 Nt 22/2020 z 2. júna 2021 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku tak, že tento návrh sťažovateľa zamietol. O sťažnosti sťažovateľa (v znení doplnení, pozn.) podanej proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na povolenie obnovy pôvodného konania rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému uzneseniu o zamietnutí sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy pôvodného konania podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že v napadnutom uznesení absentujú odpovede na ním prednesené relevantné námietky, t. j. napadnuté uznesenie je podľa jeho názoru nepreskúmateľné a arbitrálne.

5. Prvý okruh námietok sťažovateľa sa týka znaleckého posudku č. 61/2020 z 28. júla 2020 (ďalej aj „znalecký posudok“). Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa nezaoberal predloženým znaleckým posudkom, jeho výpovednou hodnotou a výsledkami, ktoré z neho vyplývajú, resp. ho nesprávne vyhodnotil, k čomu v konkrétnostiach uvádza;

a) krajský súd nesprávne vyhodnotil, že „znalec - psychológ je povolaný vyjadriť sa len k tým črtám osobnosti obvineného (resp. odsúdeného) alebo svedka, ktoré môžu mať vplyv na jeho vierohodnosť, nie však k otázke, či výpoveď obvineného alebo svedka je vierohodná, alebo nie je, prípadne ktorá z rozdielnych výpovedí tej istej osoby je vierohodnejšia. Takéto hodnotenie dôkazov prislúcha iba súdu“»;

b) znalecký posudok je potrebné hodnotiť ako nový dôkaz podľa § 394 Trestného poriadku, keďže v značnej miere „narúša kredibilitu svedkyne-poškodenej vo vzťahu k tvrdeniam týkajúcim sa využitia zbrane a k spáchaniu samotného Trestného činu“ a spochybňuje dôvodnosť rozhodnutia o vine, pričom ho bolo potrebné posudzovať celkovo v okolnostiach preskúmvanej veci, a teda vo vzájomných súvislostiach s inými dôkazmi;

c) krajský súd sa nezoberal skutočnosťou, že znalecký posudok konfrontuje závery znalcov podávajúcich znalecké posudky v predmetnej trestnej veci, ktoré neskúmali jeho vierohodnosť tak, ako znalecký posudok č. 61/2020, a zároveň neguje akékoľvek použitie strelnej zbrane vo vzťahu k poškodenej, čo by posilnilo dôkaznú situáciu v jeho prospech;

d) tvrdenia o neprípustnosti polygrafických výsledkov zo strany krajského súdu (ktoré tvorili „doplnok“ znaleckého posudku) sú arbitrálne a nereagujú na ním uplatnenú argumentáciu, v zmysle ktorej v rámci obnovy konania ide o posúdenie znaleckého posudku ako dôkazného prostriedku, a nie o posúdenie polygrafických výsledkov;

e) okresný súd arbitrálne odmietol návrh na vypočutie znalkyne, nesprávne interpretoval závery znaleckého posudku a zmaril vykonanie tohto dôkazu. Znalecký posudok bol posudzovaný „iba“ ako listinný dôkaz, pričom krajský súd konal arbitrálne, keď sa touto námietkou vôbec nezaoberal.

6. Sťažovateľ namieta, že krajský súd sa nevysporiadal ani s ďalším navrhovaným dôkazom, a to výpismi k faktúram pre telefónne číslo poškodenej, ktoré používala v rozhodnom období. Zároveň argumentuje, že v rámci obnovy konania predkladal aj ďalšie návrhy na dokazovanie, a to návrhy na pripojenie spisov (špecifikovaných v ústavnej sťažnosti, pozn.) a návrh vykonať ako dôkaz „návrh svedkyne-poškodenej na vydanie predbežného opatrenia nevstupovať

dočasne do bytu z 15. 2. 2010“, s ktorými sa mal krajský súd zaoberať komplexnejšie, keďže z jeho záverov vyplýva, že sa nimi nezaoberal a nevyhodnotil ich.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa podanú proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na povolenie obnovy konania.

8. Sťažovateľ namieta predovšetkým arbitrárnosť a nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia. Dôvodom obnovy konania mal byť podľa sťažovateľa nový dôkaz, a to znalecký posudok znalkyne z odboru psychológia E. F., z ktorého mali vyplynúť skutočnosti na overenie jeho „pravdovravnosti/vierohodnosti“. Na podporu svojho návrhu na obnovu konania sťažovateľ všeobecnému súdu predložil aj výpisy súvisiace s telefónnym číslom poškodenej, ako aj navrhoval pripojiť spisy z iných súdnych konaní a vykonať listinný dôkaz špecifikovaný v samotnom návrhu.

III.1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

9. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (m. m. IV. ÚS 43/04). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

10. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

11. Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Ani všeobecné súdy, o to menej ústavný súd, však nemôžu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy podľa Trestného poriadku preskúmavať napadnuté meritórne rozhodnutie (jeho vecnú správnosť) ani posudzovať otázku viny či trestu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, resp. keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania. Teda, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom alebo svojoľné, pričom pri zamietnutí návrhu je rozhodujúce, či dostatočne

odôvodnili, prečo predostreté nové skutočnosti nepovažovali za také, ktoré by opodstatňovali povolenie obnovy konania (m. m. III. ÚS 53/2021). V rámci ústavnému súdu zverených právomocí teda nie je jeho úlohou odpovedať na otázku, či obnova konania vo veci sťažovateľa mala alebo nemala byť povolená; jeho úloha spočívala v posúdení skutočnosti, či sa záver konajúcich súdov o zamietnutí návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania opieral o náležite prezentované dôvody ideovo zodpovedajúce zmyslu a podstate použitej právnej úpravy (m. m. I. ÚS 302/2019).

12. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou rozhodovaciu činnosťou poukazuje aj na to, že imanentnou súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie obsiahnutého v čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka (strany) konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom (stranou) konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj druhostupňového), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. III. ÚS 209/04, I. ÚS 34/2021).

III.1.1. K námietkam sťažovateľa proti vysporiadaniu sa krajského súdu so znaleckým posudkom:

13. Konkrétne námietky týkajúce sa znaleckého posudku je možné sumarizovať tak, že sťažovateľ (a) nesúhlasí s právnym záverom krajského súdu, v zmysle ktorého sa na znalecký posudok v časti týkajúcej sa vierohodnosti (výpovede) sťažovateľa neprihliada; (b) tvrdí, že znalecký posudok spochybnil výpoveď poškodenej; (c) uvádza, že znalecký posudok konfrontuje závery znalcov podávajúcich znalecké posudky v pôvodnom konaní, ktorí neskúmali jeho vierohodnosť tak, ako znalecký posudok č. 61/2020; (d) považuje tvrdenia krajského súdu o neprípustnosti „polygrafických výsledkov“ za arbitrárne, pričom za arbitrárne považuje aj odmietnutie návrhu na vypočutie znalca zo strany súdov. Zároveň namieta aj to, že krajský súd sa nezaoberal nesprávnym vyhodnotením znaleckého posudku zo strany okresného súdu a zmaril jeho vyhodnotenie ako dôkazného prostriedku – znaleckého posudku, nie ako listinného dôkazu.

14. Pre rozhodovanie o povolení obnovy konania sú významné také skutočnosti alebo dôkazné prostriedky, ktorými sú spochybnované usvedčujúce dôkazy vykonané v pôvodnom konaní. Hodnotenie predložených dôkazov nesmie presahovať rámec zistenia, či je pravdepodobné, že tvrdená skutočnosť či nový dôkaz sám, alebo v spojení s už vykonaným dokazovaním by mohol privodiť zmenu rozhodnutia. Výsledkom hodnotenia nemôže a nesmie byť nové, zmenené skutkové zistenie. Skrz uvedené hodnotenie je potrebné dosiahnuť určitý stupeň pravdepodobnosti, že zmena rozhodnutia je možná. Ide teda o posúdenie otázky, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú spôsobilé samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi známymi súdu či iným orgánom činným v trestnom konaní už skôr odôvodniť iné, pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie. Toto skúmanie spočíva v porovnaní dôkazov dosiaľ vykonaných a doterajších skutkových zistení s dôkazným významom nových skutočností, resp. nových dôkazov. Pokiaľ by bolo možné dospieť k vysokému stupňu pravdepodobnosti, resp. plne odôvodnenému predpokladu (nie je nevyhnutná absolútna istota v tomto smere) o tom, že by na základe nových skutočností a dôkazov mohlo dôjsť k zmene pôvodného rozhodnutia,

je namieste rozhodnúť o povolení obnovy konania. Znalecký posudok, ktorý obsahuje nové skutočnosti, alebo využíva nové vedecké metódy, ktoré vedú k inému skutkovému záveru, je k tomu vhodným dôkazným prostriedkom (pozri napr. nálezy Ústavného súdu Českej republiky pri obdobnej právnej úprave sp. zn. I. ÚS 2517/08 z 24. februára 2009, sp. zn. II. ÚS 2445/08 z 30. júla 2009 alebo sp. zn. III. ÚS 1414/16 z 26. júla 2016).

15. Všeobecné súdy konajúce a rozhodujúce o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania dospeli k názoru, že vo veci neboli predložené „nové“ dôkazy alebo skutočnosti, ktoré viedli k takému stupňu pravdepodobnosti, resp. plne odôvodnenému predpokladu o tom, že by na ich základe mohlo dôjsť k zmene pôvodného rozhodnutia. Krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že sťažovateľ uvádza skutočnosti, na ktoré už poukazoval z časti aj v pôvodnom trestnom konaní, ako aj v konaní o povolenie jeho obnovy v roku 2013.

16. Pokiaľ ide o namietané odôvodnenie napadnutého uznesenia v otázke predloženého znaleckého posudku E. F. nie je pravdou, že by sa ním krajský súd nezaoberal. Krajský súd posúdil, že znalkyňa sa v prípade sťažovateľa vyjadrovala k otázke hodnovernosti jeho výpovede, pričom malo ísť o jeho výpoveď k časti skutkového deja ustáleného v odsudzujúcom rozsudku. V tomto kontexte vyslovil, že znalec – psychológ je „povolaný vyjadriť sa k tým črtám osobnosti obvineného (resp. odsúdeného) alebo svedka, ktoré môžu mať vplyv na jeho vierohodnosť, nie však k otázke, či výpoveď obvineného alebo svedka je vierohodná, alebo nie, prípadne ktorá z rozdielnych výpovedí tej istej osoby je vierohodnejšia. Takéto hodnotenie dôkazov prislúcha iba súdu. Možno preto konštatovať, že v tejto časti je znalecký posudok znalkyne - psychologičky chybný a nemožno na túto spornú časť prihliadať.“.

17. Podľa § 145 ods. 1 Trestného poriadku druhá veta znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky ani hodnotiť vykonané dôkazy, ani robiť právne závery. Samotný znalecký posudok je dôkazný prostriedok, ktorý je objektom hodnotenia zo strany konajúceho orgánu tak, ako aj iné dôkazné prostriedky.

18. Nielen zákonná, ale aj ústavná kvalita trestného konania sa podstatným spôsobom prejavuje v hodnotení dôkazov konajúcimi orgánmi činnými v trestnom konaní i všeobecnými súdmi, ktoré musí zodpovedať § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Uvedené ustanovenie upravuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá napriek pomenovaniu nevytvára konajúcim orgánom verejnej moci priestor pre ľubovoľné (svojvoľné) hodnotenie dôkazov. Práve prípadná svojvôľa v procese hodnotenia dôkazov je nežiaducim prvkom v trestnom konaní, ktorý zakladá nielen rozpor postupu a naň nadväzujúceho rozhodnutia so zákonom, ale aj so základným právom na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, lebo svojvôľa konajúceho orgánu verejnej moci je hrubým narušením spravodlivostnej kvality a objektivity rozhodovania v trestnom konaní. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa totiž musí prejaviť aj vo využití všetkých dostupných, a pritom legálnych zdrojov zisťovania skutkového základu pre rozhodnutie (m. m. III. ÚS 267/2014).

19. K predmetnej časti napadnutého uznesenia ústavný súd uvádza, že krajský súd sa predloženým znaleckým posudkom zaoberal a tento dôkazný prostriedok vyhodnotil. Pokiaľ sťažovateľ namieta spôsob jeho vyhodnotenia, je potrebné uviesť, že právny záver o „odmietnutí“ takého dôkazného prostriedku vychádza zo staršej judikatúry všeobecných súdov, v zmysle ktorej znalcovi neprislúcha hodnotiť dôkazy ani z hľadiska ich vierohodnosti ani v tom smere, či skutočnosť, o ktorej podáva správu, je preukázaná. Vierohodná výpoveď zobrazuje udalosti tak, ako skutočne prebehli. Zo znaleckého posudku, ktorý predložil ústavnému súdu sťažovateľ ako prílohu k ústavnej sťažnosti, vyplýva (časť III. záver, s. 36

znaleckého posudku), že znalkyňa na otázku, či je možné jeho výpoveď považovať za všeobecne aj špecificky vierohodnú odpovedala, že je to možné. Zároveň sa v rámci posudzovania špecifickej vierohodnosti venovala vykonaniu psychofyziologického overenia pravdivosti polygrafom na účel „preverenia“ skutočností, ktoré krajský súd vyhodnotil ako časť skutkového deja ustáleného v odsudzujúcom rozsudku.

20. Podstatnou teda v tomto kontexte bola otázka vierohodnosti výpovede sťažovateľa v pôvodnom konaní, ktorú v rámci obnovy konania preukazoval predloženým znaleckým posudkom tvrdiac, že ide o tzv. nový dôkaz. Ústavný súd v nadväznosti na už popísané skutočnosti konštatuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu sa v tejto časti jeho odôvodnenia sa nejaví ako excesné či svojvoľné. Ústavný súd považuje za ústavne udržateľný záver krajského súdu v okolnostiach prerokovanej veci o tom, že posúdenie špecifickej vierohodnosti vypočítanej osoby z hľadiska či dotknutá osoba v tom ktorom konkrétnom prípade klamala alebo hovorila pravdu, je otázkou, ktorá súvisí s právnym posúdením veci, ktoré patrí súdu nie znalcovi. Pri hodnotení špecifickej vierohodnosti vypočítanej osoby, teda či v tom-ktorom konkrétnom prípade vypočítaná osoba klame alebo hovorí pravdu, je len na hodnotení súdu v súlade s už uvádzanými pravidlami pre hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, opierajúc sa pritom o existujúce dôkazy. Navyše, ústavný súd uvádza, že aj pri overovaní všeobecnej vierohodnosti vypočítaných osôb nie je možné vylúčiť, že aj osoba, ktorá z hľadiska všeobecnej vierohodnosti by mala vypovedať pravdu, pokiaľ chce a je dostatočne motivovaná, môže vypovedať v rozpore s tým, čo prežila a zažila. Uvedené závery neodporujú ani tvrdeniu sťažovateľa o tom, že v zmysle prílohy č. 2 (OBSAHOVÉ VYMEDZENIE ZNALECKÝCH ODBOROV A ODVETVÍ) k vyhláške Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je úlohou znalca psychologicky hodnotiť vierohodnosť výpovedí svedkov a poškodených v prípade pochybností o ich schopnosti vierohodne vypovedať, či už vplyvom špecifík situačných faktorov alebo vplyvom duševnej poruchy, alebo osobnostnej abnormality. V rámci teórie dokazovania je evidentné, že je potrebné odlišovať psychologické hodnotenie vierohodnosti výpovedí znalcom so zreteľom na určité situačné faktory, so zreteľom na duševnú poruchu či osobnostnú abnormalitu určitej osoby a právne hodnotenie vierohodnosti výpovedí súdom (ktorý jediný môže taký závere učiniť) s ohľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci vrátane zohľadnenia ostatných v konaní zabezpečených dôkazov. Je zjavné, že úlohou znalca je psychologickým vyšetrením odhaliť patológiu či osobnostnú subnormu vo vzťahu k vierohodnosti vyšetrovaného, nemôže však nahradiť komplexné posúdenie vierohodnosti výpovede obžalovaného súdom. A práve o tom sa sťažovateľ v prejednávanom prípade snažil.

21. Sťažovateľ tiež uvádza, že znalecký posudok spochybnil výpoveď poškodenej, či konfrontuje závery znalcov podávajúcich znalecké posudky v pôvodnom konaní, s čím sa všeobecný súd nevysporiadal. Vo svojej podstate však namieta, že súdy sa nevenovali časti znaleckého posudku, ktorá mala potvrdzovať jeho vierohodnosť. Ústavný súd v kontexte už uvedených skutočností konštatuje, že výsledkami znaleckého dokazovania (ktoré v rozhodnej časti krajský súd posúdil ako tie, na ktoré nie je možné prihliadnuť) nemožno nahrádzať dôkazy vo veci samej, resp. voľné hodnotenie dôkazov zo strany súdu (m. m. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Tdo 6/2021 zo 4. júla 2021). Ústavný súd rozumie snahe sťažovateľa presvedčiť všeobecné súdy, že výsledky predloženého znaleckého dokazovania, ktorými sa znalec vyjadruje k jeho vierohodnosti, predstavujú

prevahu nad usvedčujúcimi dôkazmi z pôvodného trestného konania. Takúto výpovednú hodnotu im však nemožno priznať. Skutočnosť, že sa s posúdením krajského súdu sťažovateľ nestotožnil, nepostačuje na prijatie záveru o porušení ním označených práv.

22. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že krajský súd odmietol jeho návrh na vypočutie znalkyne, krajský súd poukázal na odmietnutie takého výsluchu s konštatovaním, že v danej veci nedošlo k zmene výpovede zo strany poškodenej, ku ktorej spochybneniu malo dôjsť v súvislosti s predloženým znaleckým posudkom. (Aj) V nadväznosti na to nevidel dôvod na prehodnocovanie jej výpovedí v pôvodnom konaní, v ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté. Nepristúpenie k výsluchu znalkyne nemožno vzhľadom na už (v bode 13 až 22 tohto uznesenia, pozn.) uvedené skutočnosti, považovať za ústavne neakceptovateľné. Nemožno prisvedčiť ani námietke sťažovateľa, že znalecký posudok bol nezákonne posudzovaný ako listinný dôkaz. V kontexte udržateľných záverov krajského súdu o neprihliadnutí na sťažovateľom poukazovanú rozhodnú časť znaleckého posudku je možné akceptovať takýto prístup všeobecných súdov.

23. Arbitrárnosť rozhodnutia krajského súdu sťažovateľ namieta aj vo vzťahu k posúdeniu neprípustnosti výsledkov psychofyziologického overenia pravdivosti polygrafom. Ústavný súd uvádza, že odôvodnenie tejto časti napadnutého uznesenia nie je arbitrárnym, práve naopak, je riadne odôvodnené v súlade so súčasnými poznatkami trestnoprávnej praxe. Pokiaľ sťažovateľ argumentuje, že jeho cieľom bolo predložiť ako dôkazný prostriedok znalecký posudok, a nie výsledky uvádzaného vyšetrenia, keďže tie predložil len ako „doplňok“ k znaleckému posudku, ústavný súd (bez ohľadu na pravdivosť/správnosť takého tvrdenia) uzatvára, že ich samostatné posúdenie krajským súdom nepredstavuje zásah do ním označeného práva (v bode III.1. tohto uznesenia, pozn.), pričom k posúdeniu znaleckého posudku v kontexte pravdivosti sťažovateľa sa už ústavný súd vyjadril v predchádzajúcich bodoch tohto uznesenia.

III.1.2. K ostatným námietkam sťažovateľa:

24. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na nedostatočné vysporiadanie sa krajského súdu s ďalšími ním navrhovanými dôkazmi (výpismi k faktúram pre telefónne číslo poškodenej, návrhmi na pripojenie súdnych spisov, návrhom na vykonanie dôkazu „návrh svedkyne-poškodenej na vydanie predbežného opatrenia nevstupovať dočasne do bytu z 15. 2. 2010“).

25. Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že výpisom z faktúr sa všeobecné sudy zaoberali (s. 15 a 17 napadnutého uznesenia, pozn.), avšak tento dôkaz, podľa názoru krajského súdu, nespochybnil tvrdenia poškodenej (v pôvodnom konaní) o obmedzovaní jej slobody rozhodovania. Krajský súd konkrétne poukázal na nespochybnenie tvrdenia poškodenej o možnosti používania mobilného telefónu pod dohľadom sťažovateľa.

26. K sťažovateľom navrhovanému pripojeniu jednotlivých spisov sa krajský súd vyjadril vo viacerých častiach rozhodnutia (s. 14, 15 a 17 napadnutého uznesenia, pozn.), avšak jeho odôvodnenie neobsahuje odpoveď na všetky sťažovateľom namietané skutočnosti. Ústavný súd sa teda zaoberal posúdením, či možno napadnuté uznesenie v nadväznosti na námietky sťažovateľa prezentované v ústavnej sťažnosti považovať za ústavne udržateľné.

27. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ navrhovanými dôkazmi smeroval k spochybneniu výpovede poškodenej v pôvodnom konaní. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že kritériom na jeho rozhodovanie musí byť najmä intenzita, s ktorou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných

práv alebo slobôd a vo väzbe na to zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd. Ústavný súd sumarizuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je síce stručné, resp. všeobecnejšie, ale nemožno ho prima facie považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Hoci krajský súd nezohľadňuje detailne všetky argumenty sťažovateľa, vyjadruje sa k podstate veci. Podľa jeho názoru poškodená usvedčovala sťažovateľa v priebehu celého pôvodného konania s minimálnymi odchýlkami. V súvislosti s návrhom na pripojenie spisov v civilných konaniach konštatoval, že skutočnosti uvádzané sťažovateľom v spojení s dotknutými konaniami nie sú spôsobilé na to, aby vyvolali „požadovanú“ mieru pravdepodobnosti o tom, že v pôvodnom trestnom konaní došlo ku skutkovým chybám, ktoré by mali reálny dopad na rozhodnutie o vine a treste. Na podstatný argument teda sťažovateľ dostal explicitnú odpoveď.

28. Ústavný súd na základe uvedených skutočností sumarizuje, že napadnuté uznesenie krajského súdu nemožno považovať za také, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovalo vyslovenie záveru o porušení označených práv sťažovateľa (bod 1 tohto uznesenia, pozn.), v nadväznosti na čo jeho ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

29. Ústavný súd v súvislosti s námietkou porušenia práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením konštatuje, že na konanie o návrhu na povolenie obnovy konania sa čl. 6 ods. 1 dohovoru nevzťahuje. Svedčí o tom nielen judikatúra ústavného súdu (m. m. II. ÚS 255/2011, IV. ÚS 108/2014, III. ÚS 223/2017), ale aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (Kulnev v. Rusko, rozhodnutie z 18. 3. 2010, č. 7169/04, Rudan v. Chorvátsko, rozhodnutie z 13. 9. 2001, č. 45943/99). V tomto konaní ide o vydanie rozhodnutí, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania. Ochrany práv obsiahnutých v čl. 6 dohovoru sa možno domáhať až v obnovenom konaní, t. j. po tom, ako bolo príslušným všeobecným súdom právoplatne rozhodnuté o povolení obnovy konania (m. m. III. ÚS 320/2021). Keďže medzi napadnutým uznesením krajského súdu a porušením čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje príčinná súvislosť, ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

30. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.